

“Et Danmark, der står sammen”

Et regeringsgrundlag med et nyt værdisæt

Hovedindtrykket af det nye regeringsgrundlag er, at der er tale om et nyt og mere inkluderende værdigrundlag for udviklingen af det danske samfund i en krisetid. Dog er de økonomiske grundtoner helt genkendelige, og der er flere hensigtserklæringer end konkrete planer.

I det følgende opridses en række af de positive elementer i regeringsgrundlaget, samt nogle skuffelser og udeståender set i et AC-perspektiv.

Positive elementer

Styrket ministerium for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser

Der er ingen tvivl om, at udpegningen af Morten Østergaard som ny minister er et klart signal fra regeringen om områdets vigtighed og prioritet. Ikke tidligere har ministeriet oplevet at have en så centralt placeret minister som Morten Østergaard, der også er medlem af regeringens koordinationsudvalg og økonomiudvalg.

Samling af alle videregående uddannelser

Med samlingen af alle videregående uddannelser i samme ministerium er der endelig lagt op til et opgør med den fremherskende søjletænkning i det videregående uddannelsessystem. AC hilser ressortændringen velkommen og ser samlingen som afgørende for at kunne opfylde ambitionen om at skabe bedre sammenhæng og overgange mellem uddannelsesområderne.

Ambitiøs målsætning for de videregående uddannelser

Regeringen vil oprette 10.000 nye studiepladser med henblik på at opfylde målsætningen om, at 60 pct. af en ungdomsårgang i 2020 gennemfører en videregående uddannelse, og 25 pct. gennemfører en lang videregående uddannelse. Dermed er der sat en meget ambitiøs dagsorden for de videregående uddannelser og i særdeleshed for universitetsuddannelserne. AC er medspiller i en ambitiøs målsætning, der matcher videnssamfundets kompetencebehov.

Ændring af styrings- og bevillingssystemet

Regeringen vil give universiteterne og de øvrige videregående uddannelsesinstitutioner en større frihed og mindre detailregulering. Dette skal ske ved at ændre styrings- og bevillingssystemet. Blandt andet vil regeringen sikre universiteterne flere basismidler (uden der dog nævnes en procentsats) og bedre mulighed for langtidsplanlægning. AC hilser de ny toner velkommen og helt i tråd med evalueringspanelets anbefalinger fra 2009.

Flerårsaftale for KUM-uddannelserne

Selv om de videregående uddannelser under Kulturministeriet flyttes over til det nye superministerium for de videregående uddannelser, lægges der fra regeringens side – i hvert fald i første omgang – ikke op til en ændring af uddannelsesområdet særlige tradition for flerårsaftaler. Internationalisering vil derimod blive et nyt og særligt indsatsområde for uddannelserne.

Evaluering af akkrediteringssystemet

Også den nye regering har kastet sine øjne på det nuværende akkrediteringssystemets tunge bureaukratiske indretning. Regeringsgrundlaget lægger op til en evaluering af systemet, som nok også skal ses i forhold til, at de videregående uddannelser i dag er underlagt forskellige akkrediteringsparadigmer.

Nedsættelse af en produktivitetskommission

Det er positivt, at regeringen har valgt at nedsætte en produktivitetskommission, hvor opgaven bliver at identificere årsagerne til den lave produktivitet og komme med anbefalinger, der kan styrke produktiviteten.

Afskaffelse af multimedieskatten

Med på positivlisten hører også en afskaffelse af multimedieskatten. Multimedieskatten har været en unødvendig hæmsko for fleksibel arbejdsorganisering, herunder medarbejdernes produktivitet og balance mellem arbejdet og privatliv.

Øget vækstfinansiering og afskaffelse af iværksætterskatten

Krisen har ramt danske iværksættere særligt hårdt. Det er derfor overordentlig positivt, at regeringen vil undersøge muligheden for at sikre et bedre kapitalmarked for små virksomheder. Endvidere giver regeringen tilsagn om at søge at gennemføre en fuldt finansieret afskaffelse af iværksætterskatten.

En national innovationsstrategi

Forslaget om at udvikle Danmarks første innovationsstrategi kan blive vigtigt for at indføre et egentligt forpligtende nationalt innovationsmål, på samme måde som vi har et nationalt mål for forskningsindsatsen.

Øget innovationskapacitet

Der bebudes et analysearbejde omkring innovationsordninger og veje til at øge innovationskapaciteten i Danmark. AC finder, at de højtuddannedes bidrag hertil bør indgå; et bidrag som bl.a. er sket og bør videreføres via videnpilotordningen.

Omprioritering og reduktion af erhvervsstøtten

Helt i tråd med et af forslagene fra AC's vækststudspil bliver der en gennemgang af samtlige erhvervsstøtteordninger med det formål at omprioritere erhvervsstøtten, så den samlede erhvervsstøtte reduceres med 2 mia. kr. AC mener dog, at provenuet bør anvendes fremadrettet på fx forskning og uddannelse.

Erhvervssamarbejder skal være meriterende for forskerne

Regeringen vil skabe partnerskab mellem universiteter, erhvervsliv og myndigheder for at nyttiggøre forskningen for samfundet. Partnerskabet skal indsamle erfaringer, og helt i tråd med AC's vækststudspil skal der udvikles modeller for erhvervssamarbejde, der er meriterende for forskeren.

Skuffelser

Tynd vækstplan

I betragtning af at kritikken af den borgerlige regerings manglende evne til at skabe vækst og produktivitet er det overraskende, at der trods alt er så få og konkrete bud på at sætte gang i den økonomiske vækst. AC savner flere forslag til stimulering af virksomheders anvendelse af forskning og investeringer i udvikling. Hvor er f.eks. forslag om skattefradrag til små og nyopstartede virksomheder for investeringer i forskning og udvikling?

Fremrykning af offentlige investeringer – vejen ud af krisen?

Regeringens svar på vejen ud af krisen lyder på fremrykning af offentlige investeringer til 2012. Der er ingen tvivl om, at det på udvalgte områder vil gavne beskæftigelsen her og nu. Men på den lange bane skabes der ikke vækst ved at rykke offentlige investeringer frem, og det løser heller ikke det produktivitetsproblem, som er selve årsagen til, at krisen har bidt sig så hårdt fast.

Ingen tilbagerulning af genopretningsplanens besparelser

S og SF havde før valget lovet en tilbagerulning af alle genopretningsplanens besparelser på forskning og uddannelse, men det bliver der ikke tale om. I stedet vil man under finanslovsforhandlingerne foretage en prioritering af, hvor der er behov for genopretning af VK-regeringens besparelser.

Ingen planer om afskaffelse af brugerbetaling på suppleringsforløb

Valgløftet fra S og SF om afskaffelse af deltagerbetaling på suppleringsforløb på kandidatstudier kan desværre ikke genfindes i regeringsgrundlaget. AC har gentagne gange argumenteret for afskaffelse af brugerbetaling på suppleringskurser med baggrund i dens efterspørgselshæmmende effekt. Det bør ikke være privatøkonomiske årsager, der afskærer en person fra at videreuddanne sig til kandidatniveau.

Svækkelse af incitament til at spare op til pension

Finansieringsforslaget om loft over fradragsberettiget pensionsindbetalinger nævnes fortsat som en mulighed. Forslaget er forbundet med flere uheldige effekter. Dels mindsker det lysten til at spare op til egen pension i pensionsordninger, og dels kan det komme på tværs af pensionsaftaler, som er indgået på arbejdsmarkedet.

Udeståender og mangler

Stadig usikkerhed om indholdet af trepartsforhandlingerne

Indholdet for trepartsforhandlingerne er ikke blevet afklaret med regeringsgrundlaget. Trepartsøvelsen ser ved første øjekast ud til at blive en realitet i en mere skrabet model og uden central placering som løsning på økonomiens langsigtede holdbarhed. Resultatkravet til trepartsaftalen er blevet sænket til 4 mia. holdbarhedskroner/en forøgelse af arbejdsudbudet på 20.000 personer. Ambitionsniveauet kan imidlertid nemt vokse igen, men nu har regeringen i hvert fald italesat nogle succeskriterier, som alt andet lige bliver nemmere at indfri.

Tidspunktet for forhandlingerne bliver formentlig i foråret 2012 efter de private overenskomstforhandlinger. Til den tid kan det proklamerede kasseeftersyn og efterfølgende konturer til en ny 2020-plan have nået at gøre opgaven større igen. Nye analyser af dansk konkurrenceevne kan også ha-

ve genplantet *the sense of urgency*. Dertil kommer, at en række løfter til fagbevægelsen fra det oprindelige Fair Løsning-udspil er taget ud af regeringsgrundlaget, fx tilbagerulning af dagpengeperioden fra 2 til 4 år og efteruddannelse til ufaglærte på dagpengesats. Med andre ord, hvis partnerne ønsker markante reformer af fx dagpengesystemet, beskæftigelsesindsats og eftervidereuddannelse, så skal parterne selv anvise finansiering, som formentligt må række ud over de nuværende sigtelinjer.

AC noterer sig, at der bag regeringsgrundlagets bløde hensigtserklæringer på det beskæftigelsespolitiske område er skitseret den rigtige vej i reformarbejdet.

Videnpilotordningens fremtid?

Regeringsgrundlaget nævner ikke isbryderlignende initiativer (a la videnpilotordningen). Hvis der skal skabes vækst, innovation og samtidig sikres nedbringelse af dimittendledigheden, bliver det nødvendigt, at de 20 mio. afsat til videnpilotordningen i den foregående regeringens udkast til finanslov 2012, som minimum vedbliver med at være øremærket til formålet. Det løser imidlertid ikke, at videnpilotordningen snart løber tør for finansiering for i år, og at de 20 mio. kr. kun rækker til en del af behovet i 2012.

Ingen ny aftale som afløser for globaliseringsaftalen?

Der mangler en ny bred aftale om investeringer i forskning, uddannelse og innovation som afløser for globaliseringsaftalen. Der er kun en hensigtserklæring om mindst 1 pct. af BNP til forskning – men enhver ambition over 1 pct. kan først forfølges, når finansieringen er fundet. Vil man så det?

Erhvervsforskningscentre for basismidler?

Før valget havde S-SF et forslag om at afsætte ½ mia. af universiteternes basismidler til fire erhvervsforskningscentre. De radikale var imod, men forslaget findes stadig som eksempel på øget samspil mellem universiteter og virksomheder. Men forhåbentlig skal de ikke finansieres af basismidler?

Nulsumsspil om forskningsmidlerne?

Regeringen ønsker at give professionshøjskolerne mulighed for "i et vist omfang og i samarbejde med universiteterne" at få del i forskningsmidler og opbygge videnscentre. AC er enig i et styrket samarbejde mellem professionshøjskolerne og universiteterne, men hvorvidt der lægges op til et nulsumsspil om forskningsmidlerne fremgår ikke.

Regeringsgrundlaget er vedhæftet.

Mere information:

Chefkonsulent Birgit Bangskjær (Uddannelse), tlf. 22 49 58 55

Chefkonsulent Käthe Munk Ryom (Vækst/virksomheder) tlf. 22 49 58 66

Chefkonsulent Rasmus Conradsen (Beskæftigelse/3-part), tlf. 22 49 58 67

Chefkonsulent Karen Skytte (Vækst/forskning/innovation), tlf. 22 49 58 65

AKADEMIKERNES
CENTRALORGANISATION

T +45 3369 4040

F +45 3393 8540

E ac@ac.dk

W www.ac.dk